

ผลการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษา
ที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

THE EFFECTS OF USING PHENOMENON-BASED LEARNING WITH CASE STUDIES IN HEALTH
EDUCATION ON CRITICAL THINKING ABILITIES AND LEARNING ACHIEVEMENT REGARDING
ADOLESCENT SEXUALITY OF UPPER SECONDARY SCHOOL STUDENTS.

ศตกมล ศรีอะภัย¹, ธัญมา หลายพัฒน์²

สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Satakamon Sriapai¹, Thanma Laipat²

Major of Health Education & Physical Education, Faculty of Physical Education, Sports and Health,

Srinakharinwirot University, Thailand

Corresponding Author E-mail : satakamon.sriapai@g.swu.ac.th¹, thanma@swu.ac.th²

(Received : April 1, 2026; Edit : April 16, 2026; accepted : May 1, 2026)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการทดลองของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษา และเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ ในเรื่องของพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น โดยแบบแผนการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการทดสอบก่อนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพระนารายณ์ ซึ่งได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน และกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษา (2) แผนการจัดการเรียนรู้ ด้วยวิธีปกติ (3) แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ (4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลวิจัยพบว่า (1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน ($\bar{X} = 14.37$, S.D. = 1.90) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 9.43$, S.D. = 1.89) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{X} = 8.10$, S.D. = 1.00) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.85) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียน ($\bar{X} = 14.37$, S.D. = 1.90) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 11.43$, S.D. = 1.48) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (4) นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{X} = 8.10$, S.D. = 1.00) สูงกว่ากลุ่มควบคุม ($\bar{X} = 6.83$, S.D. = 0.91) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสรุป การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษาสามารถพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการนิยามปัญหา การคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญ การระบุข้อตกลงเบื้องต้น การเลือกสมมติฐาน และการสรุปอย่างมีเหตุผล ตลอดจนสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน, กรณีศึกษา, ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

Abstract

The purpose of this study was to compare students' critical thinking abilities and learning achievement before and after the implementation of phenomenon-based learning combined with case studies, and to compare posttest critical thinking ability and learning achievement between students taught using this approach and those taught using conventional instruction, in the context of adolescent sexual behavior. This study employed a quasi-experimental research design with pretest and posttest measures. The sample consisted of tenth-grade students from Pranarai School, selected through cluster random sampling, and divided into an experimental group (30 students) and a control group (30 students). The research instruments included: (1) lesson plans using phenomenon-based learning combined with case studies; (2) conventional lesson plans; (3) a critical thinking abilities test; and (4) a learning achievement test. Data were analyzed using mean, standard deviation, and t-test. The findings revealed that: (1) the experimental group's posttest critical thinking ability ($\bar{X} = 14.37$, S.D. = 1.90) was significantly higher than the pretest ($\bar{X} = 9.43$, S.D. = 1.89) at the .05 level of significance; (2) the experimental group's posttest learning achievement ($\bar{X} = 8.10$, S.D. = 1.00) was significantly higher than the pretest ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.85) at the .05 level of significance; (3) the experimental group's posttest critical thinking ability ($\bar{X} = 14.37$, S.D. = 1.90) was significantly higher than that of the control group ($\bar{X} = 11.43$, S.D. = 1.48) at the .05 level of significance; and (4) the experimental group's posttest learning achievement ($\bar{X} = 8.10$, S.D. = 1.00) was significantly higher than that of the control group ($\bar{X} = 6.83$, S.D. = 0.91) at the .05 level of significance. In conclusion, phenomenon-based learning combined with case studies effectively enhances students' critical thinking ability—particularly in problem identification, selection of relevant information, identification of assumptions, hypothesis formulation, and reasoned conclusion—as well as their learning achievement.

Keywords: phenomenon-based learning, case studies, critical thinking abilities

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สุขภาพทางเพศเป็นมิติที่ครอบคลุมทั้งการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การลดอัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และการยุติความรุนแรงทางเพศ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดสำคัญของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ปัจจุบันสถานการณ์พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นไทยมีความน่ากังวลอย่างยิ่ง ข้อมูลจาก (มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล, 2566) พบว่าเหตุการณ์ความรุนแรงทางเพศมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชนอายุ 10-20 ปี ซึ่งมักตกเป็นเหยื่อของการข่มขืนและอนาจาร นอกจากนี้ อัตราการติดเชื้อ HIV รายใหม่ในกลุ่มเยาวชนยังมีสัดส่วนสูงถึงเกือบครึ่งหนึ่งของผู้ติดเชื้อทั้งหมด ซึ่งสะท้อนถึงพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2567)

สาเหตุสำคัญของปัญหาดังกล่าวส่วนหนึ่งเกิดจากโครงสร้างทางสังคมและทัศนคติทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น ค่านิยมชายเป็นใหญ่ ความเชื่อที่เอื้อต่อความรุนแรงในครอบครัว และการไม่ยอมรับความหลากหลายทางเพศ (สุขมา อรุณจิต, 2565) สอดคล้องกับรายงานการทบทวนการสอนเพศวิถีศึกษาที่พบว่า นักเรียนจำนวนมากยังขาดทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงทัศนคติ และมักมองเรื่องเพศในเชิงลบมากกว่าเชิงบวก (ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, 2559) ยิ่งไปกว่านั้น ปัญหาสำคัญยังอยู่ที่กระบวนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่เน้นการบรรยาย (Lecture) เป็นหลัก (กรรัก ศรีเมือง, 2559) ส่งผลให้ผู้เรียนขาดโอกาสในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการฝึกทักษะการตัดสินใจในสถานการณ์จริง

การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนจากแนวทางเดิมไปสู่การส่งเสริมทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์และการเผชิญสถานการณ์ โดยการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน (Phenomenon-based Learning) นับเป็นแนวคิดที่มีความน่าสนใจ เนื่องจากมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยความรู้เกิดจากกระบวนการแก้ปัญหา และมักดำเนินการในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงานแบบร่วมมือร่วมพลัง ซึ่งผู้เรียนได้เรียนรู้จากบริบทจริงผ่านการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย (เรวณี ชัยเขาวรัตน์, 2564) อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวอาจมีข้อจำกัดในการระบุประเด็นปัญหา เนื่องจากปรากฏการณ์ที่ผู้เรียนพบอาจเป็นเพียงหัวข้อกว้างที่ต้องค้นหาคำตอบด้วยตนเองโดยขาดการชี้แนะ ดังนั้น การบูรณาการการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ซึ่งเป็นการนำสถานการณ์หรือกรณีตัวอย่างมาใช้เป็นฐานในการอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Ward, 1998) จึงช่วยเสริมให้ผู้เรียนสามารถระบุประเด็นปัญหาได้ชัดเจนและหลากหลายยิ่งขึ้น โดยผู้เรียนจะได้ค้นคว้าข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ และใช้เหตุผลในการตัดสินใจเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาอย่างเหมาะสม การจัดการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษายังเป็นวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการเผชิญและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์จำลอง โดยไม่ต้องรอให้เกิดสถานการณ์จริง อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้จากผู้อื่น ส่งผลให้เกิดมุมมองที่หลากหลายและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น (ทิศนา ขัมมณี, 2564) ดังนั้น การผสมผสานการเรียนรู้ทั้งสองรูปแบบจึงมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการคิดและการแก้ปัญหา เรื่องพฤติกรรมทางเพศโดยไม่จำเป็นต้องเผชิญสถานการณ์จริงมาก่อน แต่สามารถนำแนวทางแก้ปัญหาผ่านสถานการณ์ตัวอย่างไปใช้ในการสร้างพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัยและเหมาะสมได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มากกว่าการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายที่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากครูเป็นหลัก ซึ่งจำกัดโอกาสในการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน

การเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะกระบวนการคิดเพื่อพิจารณา ตัดสิน และแก้ไขปัญหาทางเพศได้อย่างเหมาะสม คือการฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นกระบวนการคิดที่ทำให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจได้อย่างสมเหตุสมผล และมีประสิทธิภาพ ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่ แล้วนำมาประเมินความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความถูกต้อง เทียบกับบรรทัดฐานหรือเกณฑ์ ก่อนจะนำไปสู่การตัดสินใจ โดยเป็นทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้มุ่งพัฒนานักเรียน ให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ และหนึ่งในสมรรถนะสำคัญ คือความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (ปรัชญาพร ธรรมวโร, 2561) พบว่า ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ (หิสนันท์ เพ็งสันติยะ, 2563) ยังพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานมีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และระหว่างเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

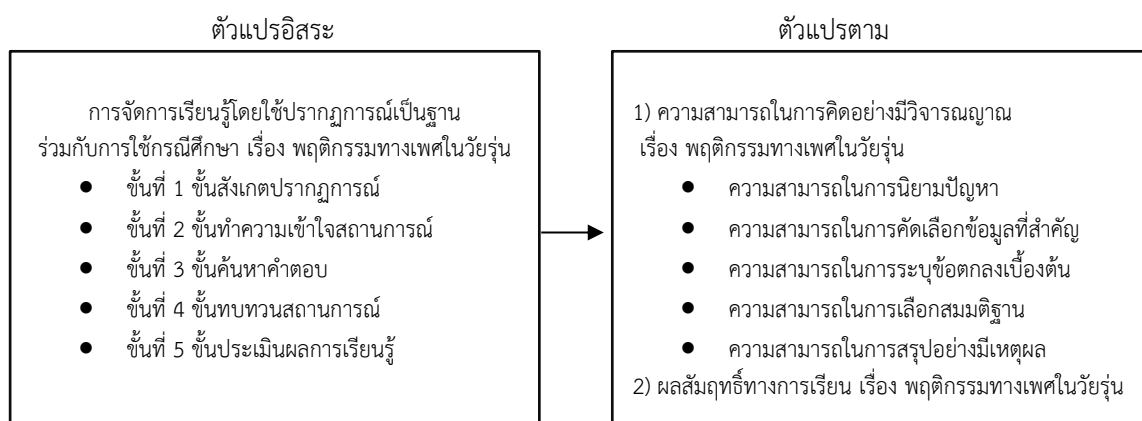
ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าปัจจัยหลายประการมีอิทธิพลต่อปัญหาทางเพศของเด็กไทย และในฐานะที่สถาบันการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน จึงควรส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสนำความรู้ทักษะการจัดการเรื่องเพศและสร้างทัศนคติทางเพศที่เหมาะสมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในกลุ่ม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม และตระหนักรู้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ โดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษา เพื่อให้

ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อันจะช่วยป้องกันพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม และส่งเสริมทัศนคติทางเพศที่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนและหลังการทดลองของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หลังการทดลองระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการทดลองของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษา
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการทดลองระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น หลังเรียนของกลุ่มทดลอง สูงกว่าก่อนเรียน
2. ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น หลังเรียนของกลุ่มทดลอง สูงกว่าหลังเรียนของกลุ่มควบคุม
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น หลังเรียนของกลุ่มทดลอง สูงกว่าก่อนเรียน
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น หลังเรียนของกลุ่มทดลอง สูงกว่าหลังเรียนของกลุ่มควบคุม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพระนารายณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 10 ห้องเรียน รวมจำนวนผู้เรียน 357 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพระนารายณ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 60 คน โดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จากทั้งหมด 10 ห้องเรียน เพื่อคัดเลือกห้องเรียนที่มีระดับความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณใกล้เคียงกัน จำนวน 2 ห้องเรียน ได้แก่ ห้อง ม.4/2 และ ม.4/7 จากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลากเพื่อกำหนดกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยกำหนดให้ห้อง ม.4/2 เป็นกลุ่มทดลอง (30 คน) ซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษา และห้อง ม.4/7 เป็นกลุ่มควบคุม (30 คน) ซึ่งได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

ตัวแปร

1. ตัวแปรอิสระ คือ

- 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษา เรื่องพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น
- 1.2 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนปกติ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น

2. ตัวแปรตาม คือ

- 2.1 ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น
- 2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1.1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการกรณีศึกษา จำนวน 3 แผน รวม 6 คาบเรียน

1.2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ด้วยวิธีปกติ จำนวน 3 แผน รวม 6 คาบเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

2.1. แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น คำถามมีลักษณะเกี่ยวกับสถานการณ์/ข่าว เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งเป็นข้อสอบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ หากผู้ตอบถูกให้ 1 คะแนนและถ้าหาผู้เรียนตอบผิดให้ 0 คะแนน จำนวน 20 ข้อ

2.2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ซึ่งเป็นข้อสอบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก และมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ หากผู้ตอบถูกให้ 1 คะแนนและถ้าหาผู้เรียนตอบผิดให้ 0 คะแนน จำนวน 10 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการกรณีศึกษา ประกอบด้วย 3 แผน รวม 6 คาบเรียน และมีการทดสอบก่อนและหลังเรียน รวมทั้งสิ้น 8 คาบเรียน โดยผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พร้อมทั้งตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ได้ค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มทดลอง

2. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ด้วยวิธีปกติ ประกอบด้วย 3 แผน รวม 6 คาบเรียน และมีการทดสอบก่อนและหลังเรียน รวมทั้งสิ้น 8 คาบเรียน โดยผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พร้อมทั้งตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ได้ค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริงกับกลุ่มทดลอง

3. แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 20 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ผ่านการตรวจสอบค่าความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 คัดข้อสอบออกและปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson Formular-20: KR-20) เท่ากับ 0.80 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.23 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.25 - 0.71

4. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเป็นคำถามแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ผ่านการตรวจสอบค่าความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 คัดข้อสอบออกและปรับปรุงแบบทดสอบตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson Formular-20: KR-20) เท่ากับ 0.76 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.47 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.27 - 0.61

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลและทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการทดลอง

- 1.1 ผู้วิจัยยื่นหนังสือขอรับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้

คณะกรรมการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ตามหลักฐานเลขเอกสารรับรอง SWUEC-681092 ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2568

1.2 ขอความร่วมมือกับทางผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยต้องการใช้เก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง
1.3 ชี้แจงให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทราบเกี่ยวกับรายละเอียดของการจัดการเรียนรู้ เรื่องพฤติกรรมทางเพศ ในวัยรุ่น โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษาและการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 นำแบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง และทำการบันทึกคะแนนเป็นค่าการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

2.2 ดำเนินการจัดการเรียนรู้ เรื่องพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษาในกลุ่มทดลอง โดยใช้ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 สัปดาห์ ๆ ละ 1 คาบเรียน

2.3 ดำเนินการจัดการเรียนรู้ เรื่องพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ด้วยวิธีปกติกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 สัปดาห์ ๆ ละ 1 คาบเรียน

2.4 เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้แล้ว ทำการทดสอบหลังเรียน โดยใช้แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง และทำการบันทึกคะแนนเป็นค่าการทดสอบหลังเรียน (Post-test)

3. ขั้นหลังการทดลอง นำผลคะแนนความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ก่อนเรียนและหลังเรียน ที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยมีลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ประเภทความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษา 2) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ด้วยวิธีปกติ 3) แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ 4) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยวิธีการของ โรวินELLI และแฮมเบลตัน (Rowinelli and Hambleton) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2557)

2. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ แบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยวิธีการของ คูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) โดยใช้สูตร KR-20 (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2557)

3. วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (Difficulty : p) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination : r) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2557) ของแบบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2557) ของผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ก่อนเรียนและหลังเรียน

5. วิเคราะห์ความแตกต่างของผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการวิเคราะห์การทดสอบที (t-test) แบบการทดสอบกลุ่มเดียวและมีการวัดผลก่อนเรียนและหลังเรียน (Dependent Sample t-test) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2563)

6. วิเคราะห์ความแตกต่างของผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากการทดสอบหลังเรียน ด้วยการวิเคราะห์การทดสอบที (t-test) แบบการทดสอบสองกลุ่มและมีการวัดผลการทดลอง 1 ครั้ง เปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม (Independent Sample t-test) (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2563)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

เปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน

ร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

จากการวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ด้วยข้อสอบแบบเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก รวมทั้งหมด 20 ข้อ เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที ซึ่งเป็นการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ผลของการวิเคราะห์ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษาก่อนและหลังเรียน ที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ตามสถิติ t-test dependent Samples มีผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ (N = 30)

ความสามารถในการคิด อย่างมีวิจารณญาณ	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1) การนิยามปัญหา	1.97	0.49	3.17	0.46	10.77	0.00
2) การคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญ	1.90	0.86	3.07	0.64	8.56	0.00
3) การระบุข้อตกลงเบื้องต้น	1.90	0.61	2.83	0.59	7.39	0.00
4) การเลือกสมมติฐาน	1.87	0.57	2.63	0.67	6.19	0.00
5) การสรุปอย่างมีเหตุผล	1.80	0.55	2.67	0.66	9.36	0.00
รวม	9.43	1.89	14.37	1.90	14.14	0.00

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษา มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการนิยามปัญหา การคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญ การระบุข้อตกลงเบื้องต้น การเลือกสมมติฐาน และการสรุปอย่างมีเหตุผล โดยมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนในทุกด้าน ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยรวมก่อนเรียนเท่ากับ 9.43 และหลังเรียนเท่ากับ 14.37 โดยด้านการนิยามปัญหามีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.17$)

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษา

จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ด้วยข้อสอบแบบเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก รวมทั้งหมด 10 ข้อ เวลาในการทำแบบทดสอบ 15 นาที ซึ่งเป็นการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น

ผลของการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษาก่อนและหลังเรียน ที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ตามสถิติ t-test dependent Samples มีผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ (N = 30)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1) จำ (Remember)	0.87	0.35	0.97	0.18	1.80	0.04
2) เข้าใจ (Understand)	1.20	0.48	1.67	0.48	4.47	0.00
3) นำไปใช้ (Apply)	1.00	0.53	2.50	0.57	14.35	0.00
4) วิเคราะห์ (Analyze)	1.30	0.54	2.97	0.72	10.81	0.00
รวม	4.37	0.85	8.10	1.00	18.92	0.00

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า นักเรียนที่ได้รับการ

จัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นทั้ง 4 ด้าน คือ จำ (Remember) เข้าใจ (Understand) นำไปใช้ (Apply) และ 4) วิเคราะห์ (Analyze) โดยมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนในทุกด้าน ทั้งนี้ ค่าเฉลี่ยรวมก่อนเรียนเท่ากับ 4.37 และหลังเรียนเท่ากับ 8.10 โดยด้านการวิเคราะห์มีค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงที่สุด ($\bar{X} = 2.97$)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการทดลองระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

เปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หลังการทดลองระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

จากการวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ด้วยข้อสอบแบบเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก รวมทั้งหมด 20 ข้อ เวลาในการทำแบบทดสอบ 30 นาที เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ หลังการทดลองระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

ผลของการวิเคราะห์ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ ที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ตามสถิติ t-test Independent Samples มีผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของคะแนนความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังการจัดการเรียนรู้ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ความสามารถในการคิด อย่างมีวิจารณญาณ	กลุ่มทดลอง N = 30		กลุ่มควบคุม N = 30		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1) การนิยามปัญหา	3.17	0.46	2.70	0.54	3.62	0.00
2) การคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญ	3.07	0.64	2.40	0.62	4.09	0.00
3) การระบุข้อตกลงเบื้องต้น	2.83	0.59	2.30	0.54	3.66	0.00
4) การเลือกสมมติฐาน	2.63	0.67	2.00	0.64	3.74	0.00
5) การสรุปอย่างมีเหตุผล	2.67	0.66	2.03	0.62	3.84	0.00
รวม	14.37	1.90	11.43	1.48	6.67	0.00

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษา มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่นทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการนิยามปัญหา การคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญ การระบุข้อตกลงเบื้องต้น การเลือกสมมติฐาน และการสรุปอย่างมีเหตุผล สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติในทุกด้าน โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 14.37 ขณะที่กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 11.43 ทั้งนี้ ด้านการนิยามปัญหามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการทดลองระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ด้วยข้อสอบแบบเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก รวมทั้งหมด 10 ข้อ เวลาในการทำแบบทดสอบ 15 นาที เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น หลังการทดลองระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

ผลของการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ ที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานที่กำหนดไว้ตามสถิติ t-test Independent Samples มีผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที (t-test) ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	กลุ่มทดลอง N = 30		กลุ่มควบคุม N = 30		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1) จำ (Remember)	0.97	0.18	0.93	0.25	0.58	0.56
2) เข้าใจ (Understand)	1.67	0.48	1.63	0.49	0.27	0.79
3) นำไปใช้ (Apply)	2.50	0.57	1.93	0.69	3.46	0.00
4) วิเคราะห์ (Analyze)	2.97	0.72	2.33	0.61	3.69	0.00
รวม	8.10	1.00	6.83	0.91	5.14	0.00

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในภาพรวมหลังเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.10 และกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 6.83 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านการนำไปใช้ และการวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านจำ และเข้าใจ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการกรณีศึกษา

ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการนิยามปัญหา การคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญ การระบุข้อตกลงเบื้องต้น การเลือกสมมติฐาน และการสรุปอย่างมีเหตุผล ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการกรณีศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าสูงขึ้น ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหาอย่างเป็นระบบและครอบคลุม ประกอบกับการส่งเสริมให้นักเรียนใช้กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลในการวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ นอกจากนี้ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันผ่านการอภิปรายกลุ่ม โดยอาศัยสถานการณ์ที่หลากหลายยังช่วยเสริมสร้างการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และพัฒนาทักษะการเชื่อมโยงข้อมูลอย่างมีความหมาย และช่วยให้ผู้เรียนสามารถค้นหาคำตอบได้อย่างหลากหลาย จึงส่งผลให้ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมีแนวโน้มพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ (Mattila และ Silander, 2015) ที่ได้อธิบายไว้ว่า การเรียนรู้แบบปรากฏการณ์เป็นฐานเป็นการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้และทักษะการเรียนรู้เชื่อมโยงในทุก ๆ หัวข้อ และสอดคล้องกับ (ทิศนา แคมมณี, 2564) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญของวิธีการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่างไว้ว่า เป็นการสอนที่มีการใช้สถานการณ์หรือเหตุการณ์เพื่อนำมาตั้งประเด็นคำถามในการค้นหาคำตอบที่หลากหลาย โดยผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ (หัสวนัส เฟ็งสันเทียะ, 2563) ที่ได้ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานในรายวิชาวิทยาศาสตร์มีคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน และระหว่างเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (ทัศนพร จุ้ยสวัสดิ์, 2564) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เรื่อง จลนศาสตร์เคมี ส่งผลให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ผลการวิจัยของ (ปรัชญาพร ธรรมวโร, 2561) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานที่มีผลต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ยังพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณในรายวิชาชีววิทยาหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการกรณีศึกษา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการกรณีศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าสูงขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากจากการที่นักเรียนได้รับการ

จัดการเรียนรู้ ในเนื้อหาวิชาอย่างเป็นระบบและครอบคลุม ซึ่งช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งการใช้ประเด็นคำถามหรือสถานการณ์ที่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ยังมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ในระดับความจำและความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมอภิปรายกลุ่มยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และค้นหาคำตอบที่หลากหลาย ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนมีทิศทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับคำกล่าวของ (ปราโมทย์ ศรีคงคา, 2566) ที่ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ว่า เป็นคุณลักษณะหรือพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดขึ้นได้จากการสังเกต การคิดวิเคราะห์ การฝึกฝน และการเรียนการสอน ที่แสดงออกมาในด้านของความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ(พิพัฒน์พงษ์ คำมาก, 2564) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานในรายวิชาสังคมศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ผลการวิจัยของ (ณัฐวดี พลอยดี, 2565) พบว่านักเรียนห้องเรียนออนไลน์และห้องเรียนออนไลน์ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิคคำถาม R-C-A มีผลการวัดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษาและการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

เมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านการนิยามปัญหา การคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญ การระบุข้อตกลงเบื้องต้น การเลือกสมมติฐาน และการสรุปอย่างมีเหตุผล ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษา หลังการทดลองกับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษา เริ่มจากการนำเสนอสถานการณ์ที่ใกล้ตัวและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน มากระตุ้นความสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ร่วมกันตั้งประเด็นคำถาม ระบุปัญหา และวิเคราะห์สถานการณ์ผ่านกรณีศึกษาที่หลากหลาย ทำให้เกิดการฝึกทักษะในการนิยามปัญหาและการคัดเลือกข้อมูลที่สำคัญอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาร่วมกัน ยังช่วยส่งเสริมการระบุข้อตกลงเบื้องต้น การตั้งสมมติฐาน และการสรุปอย่างมีเหตุผล การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษา ยังเอื้อต่อการพัฒนาทักษะการคิดเชิงลึก โดยผู้เรียนต้องเชื่อมโยงความรู้เดิมกับข้อมูลใหม่ พิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล และประเมินทางเลือกก่อนตัดสินใจ จึงส่งผลให้นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้น สามารถให้เหตุผลในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธีระวัฒน์ เชิดรัมย์, 2563) ที่พบว่าความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิคคำถาม R-C-A สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 นอกจากนี้ผลการวิจัยของ (ปราโมทย์ ศรีคงคา, 2566) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาวิทยาศาสตร์โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานร่วมกับเกมมิฟิเคชันมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษาและการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ

เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษา หลังการทดลองกับนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนค่าเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับการใช้กรณีศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านการนำไปใช้ และการวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านจำ และเข้าใจ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ของทั้งสองกลุ่มมีการนำเสนอเนื้อหาสาระเรื่องพฤติกรรมทางเพศได้อย่างละเอียดครอบคลุม และสอดคล้องตามตัวชี้วัด จึงส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาความรู้ระดับความจำและความเข้าใจได้ในระดับใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษาแตกต่างจากการเรียนรู้ด้วยวิธีปกติ กล่าวคือ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านการเผชิญสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง การตั้งคำถาม การวิเคราะห์ และการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน อีกทั้งยังมีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ข่าว ภาพยนตร์ และละคร เพื่อกระตุ้นความสนใจและส่งเสริมการคิดเชิงลึก การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษาจึงเอื้อต่อการพัฒนาทักษะการนำความรู้ไปใช้และการคิดวิเคราะห์ เนื่องจากผู้เรียนต้องเชื่อมโยงความรู้

เดิมกับสถานการณ์ใหม่ พิจารณาข้อมูลอย่างรอบด้าน และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ส่งผลให้นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการนำไปใช้และการวิเคราะห์สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างไรก็ตามการประเมินค่าเฉลี่ยจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านพุทธิพิสัยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษาหลังการทดลองสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธีระวัฒน์ เชื้อรัมย์, 2563) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิคคำถาม R-C-A สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ผลการวิจัยของ (อัญญาพร สุคนธ์พันธ์, 2559) ยังพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการประยุกต์ความรู้วิชาชีววิทยาหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปราโมทย์ ศรีคงคา, 2566) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานร่วมกับเกมมิฟิเคชัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษา ที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ประเด็น ได้แก่

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

1.1 ครูผู้สอนควรวางแผนและจัดสรรเวลาในแต่ละขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษาอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะกิจกรรม ทั้งนี้ควรมีความยืดหยุ่นในการปรับเวลาให้สอดคล้องกับศักยภาพและความแตกต่างระหว่างผู้เรียน เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ครบถ้วน และบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

1.2 ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ควรคัดเลือกสถานการณ์หรือกรณีศึกษาที่ใกล้ตัวผู้เรียนและสอดคล้องกับบริบททางสังคมและสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อกระตุ้นความสนใจและสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ โดยสถานการณ์ควรเอื้อต่อการตั้งประเด็นปัญหา การอภิปราย และการแสวงหาคำตอบที่หลากหลาย อันจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้กับประสบการณ์จริงและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การให้เหตุผล และการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเนื้อหา โดยหลีกเลี่ยงประเด็นที่มีความอ่อนไหวหรือรุนแรงทางเพศ เพื่อป้องกันผลกระทบต่อนสภาพจิตใจของผู้เรียน และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ปลอดภัยและเหมาะสม

1.3 ครูผู้สอนควรนำสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายมาประกอบจัดการเรียนรู้ เช่น คลิปวิดีโอ ข่าวสาร ภาพยนตร์ สื่อออนไลน์ หรือแพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจของกิจกรรมและกระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน สื่อดังกล่าวควรมีความเหมาะสมกับเนื้อหาและระดับของผู้เรียน รวมทั้งเอื้อต่อการตั้งคำถาม การวิเคราะห์ และการอภิปราย ซึ่งจะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงได้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพิจารณาการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับกรณีศึกษาไปปรับประยุกต์ใช้กับเนื้อหาในหัวข้ออื่น ๆ ของรายวิชาสุขศึกษา เช่น สุขภาพจิต การป้องกันโรค หรือพฤติกรรมสุขภาพ เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนดังกล่าวในบริบทเนื้อหาที่หลากหลาย ทั้งนี้จะช่วยยืนยันความเหมาะสมและความยืดหยุ่นของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงของผู้เรียนในมิติต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวไปใช้ร่วมกับตัวแปรตามอื่น ๆ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การตัดสินใจ หรือทักษะการสื่อสาร เพื่อศึกษาผลของรูปแบบการสอนในมิติที่หลากหลายยิ่งขึ้น รวมถึงเพื่อเปรียบเทียบว่ารูปแบบการสอนนี้ส่งผลต่อทักษะแต่ละด้านในระดับใด ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่สามารถเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนได้อย่างรอบด้านและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาติดตามผลในระยะยาวเพื่อประเมินความคงทนของทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่ผู้เรียนได้รับ ว่าทักษะดังกล่าวสามารถส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้เรียนในสถานการณ์จริงได้หรือไม่ ทั้งนี้ อาจใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่หลากหลาย เช่น การสัมภาษณ์ การสังเกตพฤติกรรม หรือการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการนำทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และสะท้อนประสิทธิผลของรูปแบบการสอนในระยะยาวได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Mattila, P., และ Silander, P. (2015). *How to create the school of the future – Revolutionary thinking and design from Finland*. Finland: Multprint.
- Ward, R. (1998). Active, collaborative and case-based learning with computer-based case scenarios. *Computers & Education*, 30(1), 103-110.
- เรวณี ชัยเขาวรัตน์. (2564). *Phenomenon – Based Learning: การเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน*. [Online]. Available: <https://thepotential.org/knowledge/phenomenon-based-learning/> [2568, มกราคม 3].
- กรรณ ศรีเมือง. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาแบบพุทธวิธีเพื่อปลูกฝังพฤติกรรมป้องกันการเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *ปริญญานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ณัฐวิ พลอยดี. (2565). ผลของการจัดการเรียนรู้สุขศึกษาโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิคคำถาม R-C-A ที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ทัศนธร จัยสวัสดิ์. (2564). การวิจัยเชิงปฏิบัติการในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เรื่อง จลนศาสตร์เคมี ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ. *ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยบูรพา,ชลบุรี.
- ทีศนา แคมมณี. (2564). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*.พิมพ์ครั้งที่ 25. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธานินทร์ ศิลปจารุ. (2563). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS.พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- ธีระวัฒน์ เชิดรัมย์ (2563). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานร่วมกับเทคนิคคำถาม R-C-A ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนไมตรีอุทิศ จังหวัดนนทบุรี. *วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ปรัชญาพร ธรรมวาโร. (2561). ผลการจัดการเรียนรู้ชีววิทยาโดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย. *ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ปราโมทย์ ศรีคงคา. (2566). การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานร่วมกับเกมมิฟิเคชัน. *ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2557). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา*.พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: แฮส ออฟ เคอร์มิสท์.
- พิพัฒน์พงษ์ คำมาก. (2564). การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. *ปริญญานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- มูลนิธิหญิงชายก้าวไกล. (2566). *รายงานสถานการณ์ ความรุนแรงในครอบครัว ปี 2565*. [Online]. Available:<https://www.wmp.or.th/blog/10769/รายงานสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัว-ปี-2565>. [2567, ธันวาคม 12].
- ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณะสุข มหาวิทยาลัยมหิดล. (2559). *รายงานผลการวิจัยเพื่อทบทวนการสอนเพศวิถีศึกษาในสถานศึกษาไทย*. [Online]. Available: <https://www.unicef.org/thailand/media/1106/file/รายงานผลการวิจัยเพื่อทบทวนการสอนเพศวิถีศึกษาในสถานศึกษาไทย.pdf>. [2567, ธันวาคม 12].
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ. (2567). *สสส. สถานพลังภาคี จัดประชุมสุขภาวะทางเพศระดับชาติ ครั้งที่ 4 มุ่งเป้าลดแม่วัยรุ่นเหลือ 15:1,000 คน ภายในปี 70*. [Online]. Available: <https://www.thaihealth.or.th/สสส-สถานพลังภาคี-จัดประชุม>. [2567, ธันวาคม 12].
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน.
- สุขมา อรุณจิต. (2562). ปัญหาความรุนแรงทางเพศ : บทสะท้อนความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ. *รายงานสืบเนื่องการสัมมนา*

วิชาการเนื่องในโอกาสการสถาปนาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มธ. ปีที่ 65. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

หัตถ์สน พึ่งสันเทียะ. (2563). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. ปรินญานิพนธ์ปรินญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

อัญญาพร สุคนธ์พันธ์. (2559). ผลของการเรียนรู้โดยใช้กรณีตัวอย่างเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและการประยุกต์ความรู้ชีววิทยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปรินญานิพนธ์ปรินญามหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.